

Endvidere nævnes ⁷⁹⁾, tvende Grupper, hvorved han skal have vakt "Kjenderes Opmærksomhed," nemlig *Achilles*, som, efterat have nedlagt den tappre *Amazondronning Penthisilea*, hæver hende i *Beundring af hendes Skjönhed i sine Arme*, og en anden lille Gruppe: *Venus*, som holder den fra *Slaget tilbageværende Mars Fredens Oliegreen ved Barmen* ⁸⁰⁾.

Begge disse Compositioner beskæftigede endnu længe, som af det Følgende vil sees, *Thorvaldsens* altid arbejdende Aand.

I Efteraaret 1800, da han, som omtalt, var beskæftiget med at udføre *Rafaels* Buste i Marmor, blev han ved Tanken om den nærforestaaende Hjemreise drevet til at foretage et større Arbeide, hvilket han ønskede i Fædrelandet at fremlægge som en Frugt af sine Studier i Rom.

Til denne Hensigt valgte han at fremstille

Iason,

(7 Fod 10")

som, efterat han med sine Argonauter er landet i *Kolchis* og, ifølge *Pelias's* Befaling, har bemægtiget sig det gyldne Skind, er i Begreb med at vende tilbage til Skibet.

Spydet hviler nu paa hans höire Skulder, og over den venstre Arm hænger det gyldne Skind. Men, förend han forlader Stedet, dvæler han med harmfuldt Blik paa den nedlagte Drage, — den sidste af de mange svigefulde Hindringer, der var lagt ham iveien, og som han nu lykkeligen har bekæmpet.

Denne Statue blev i October 1800 ⁸¹⁾ begyndt i naturlig Störrelse og beskæftigede ham indtil April 1801, da Modellen stod færdig i Leer ⁸²⁾. Men den tildrog sig ikke nogen særegen Opmærksomhed, og, da *Thorvaldsen* ikke havde Raad til at lade den forme og afstøbe, sönderslog han ogsaa den ⁸³⁾.

Forlængelsen af Reisetipendiet var nu udlöben, men Afreisen fra Rom, som först var bestemt til Foraaret 1802 ⁸⁴⁾, blev ikke destomindre udsat indtil Udgangen af næste Vinter i 1803, for at han kunde tiltræde den i Selskab med *Zoega*, der agtede sig til Danmark for at modtage en Ansættelse i Kiel ⁸⁵⁾.

Men *Zoega* forandrede sin Beslutning, og imidlertid var *Thorvaldsen* atter bleven grebet af den Idee, der trods alle Omstændigheders Modstand

skulde aabne ham Veien til det udödelige Kunstnervavn.

Iason var atter fremstaaet under hans Hænder og, ligesom for at tilvriste sig Seieren, — i overnaturlig Störrelse.

1803. Det var i Januar 1803 ⁸⁶⁾ at denne "den sidst færdigblevne Antikke ⁸⁷⁾" tildrog sig Kunstneres og Reisendes Opmærksomhed og Beundring, vandt *Zoega's* Bifald ⁸⁸⁾, og, da *Canova* var fört hen at see dette Arbeide, saaledes overraskede ham, at han maatte tilstaae: "*Quest' opera di quel giovane danese è fatta in uno stilo nuovo e grandioso* ⁸⁹⁾."

Men, uagtet "Man i den nyere Tid ikke havde seet et Værk i saa reen og stor en Stil," ⁹⁰⁾ — saa truedes dog dette Arbeide af den samme Skjæbne, som havde rammet dets Forgjænger.

Dog — tillykke havde han paa denne Tid en Landsmandinde i Rom, Fru *Frederike Brun* ⁹¹⁾. Ved hendes Hjælp blev han omsider sat istand til at lade dette Arbeide afstöbe, for idet mindste at bevare Modellen, indtil der muligen kunde aabne sig en Leilighed for ham, til engang i Danmark at udføre den i Marmor ⁹²⁾.

Overöst med Lovtaler , men med en tom Lomme, maatte han nu for Alvor tænke paa Hjemreisen.

Hans faa Eiendele vare hurtigen indpakkede, hans Böger og Kobbere allerede afsendte, og Afreisen bestemt til den næste Morgen.

I den aarle Morgen holdt Vetturinen for Dören, og Kofferten var allerede surret fast paa Vognen, da *Thorvaldsens* Reisetælle, Billedhuggeren *Hagemann* fra Berlin, kom for at lade ham vide, at han endnu ikke kunde reise, fordi hans Pas ikke var i fuldkommen Orden. Vetturinen skjældede, og Reisen blev opsat endnu en Dag.

Og netop paa denne Dag skulde det skee, at en Leietjener förte den rige Banquier, *Sir Thomas Hope*, til *Thorvaldsens* lille Studio, for der at vise ham en af Roms Kunstnyheder.

Hope, overrasket ved det Indtryk, som Statuen *Iason* aldrig forfeilede, gjorde *Thorvaldsen* strax det Spörgsmaal, hvormeget vel denne Statue vilde koste, udfört i Marmor, og, da Kunstneren, for hvem det allerede var Fordeel nok, blot at komme til at udföre den, dertil havde svaret, at han vilde udföre den for 600 Zechiner, indvendte *Hope*, at dette jo ikke vilde være nogen Priis for et saadant

Arbeide og tilbød, at ville betale den med 800, og strax at sætte ham istand til at begynde Arbeidet ⁹³).

Med hvilken Overraskelse har ikke Kunstneren modtaget dette Tilbud! Dette Öieblik var det afgjørende i hans Liv, hans Gjenfödelse i Kunsten. Fra nu af traadte han frem paa sin berömmelige Kunstnerbane og hævdede ved hvert nyt Arbeide end mere den höie Rang, som selv hans Modstandere omsider ikke længer kunne gjöre ham stridig.

Om Afreise var der naturligviis nu ikke mere Tale; hurtigt fik han sin Koffert tilbage, lod Vetturinen reise og dealte med sine overraskede Venner Glæden over den saa uventede Lykke.

Men endnu i samme Foraar havde han neppe faaet Marmorblokken reist og en Scarpelin ifærd med at forberede Arbeidet, förend han ved et Anfald af den Sygdom, hvoraf han alt havde lidt under det sidste Ophold i Danmark, blev saaledes berövet Aandens Munterhed og Kraft, at han for sin Sundheds Skyld maatte foretage en Reise, der medtog næsten det hele fölgende Aar.

Da han derefter kom tilbage til Rom, gjorde hans Formues Omstændigheder ham det nödvendigt,

at dele sig imellem Iason og adskillige nye Bestillinger, og saaledes skete det, at denne Statue stod endnu ufuldendt, da de Franskes Keiser ved Decretet af Mailand, den 17de Decbr. 1807, udelukkede Engælænderne fra Italien, og al derværende engelsk Eiendom confiskeredes.

Thorvaldsen, som ved disse Omstændigheder indsaae, at han umuligt i de første Aar vilde kunne afsende Iason, om den endog var færdig, lod derfor saameget hellere dette Arbeide vige for nyere Bestillinger, som han tillige troede, at have Grund til at befrygte Ubehageligheder, om det erfarede, at han var beskæftiget med engelsk Eiendom.

Senere, da disse Vanskeligheder hævedes, havde han tabt Lysten til at fuldføre et Arbeide, som, ved hans uafbrudte Stigen i Kunsten, nu ikke længer tilfredsstillede ham i Detail og Udførelse ⁹⁴), og han gjorde derfor *Hope* det Tilbud, at han for den samme Betaling vilde, istedet for Iason, udføre ham hvilket som helst andet af sine senere Arbeider, eller ogsaa, om han hellere vilde det, et ganske nyt i samme Størrelse. Men det er begribeligt, at Iason havde for *Hope* en Interesse, som intet andet Arbeide af vor Kunstner kunde have.

Saaledes henstod Iason under deslige Underhandlinger i flere Aar; men *Thorvaldsen* glemte aldrig, hvad han skylder *Hope* og bör vel for denne Sags Skyld ikke dömmes strængere af Andre, end af den ædle Britte.

Ihvor vanskeligt det endog nu Aar for Aar blev Kunstneren at fuldende dette Arbeide til sin egen Tilfredshed, saa var det dog jevnlig en Gjenstand for hans Beskuelse og Overveielse, og ofte greb han atter Meiselen for at foretage Forandringer, som han ansaae at være fordeelagtige.

I Mai Maaned 1824 traf Forfatteren ham ifærd med at udføre Hovedet, medens en af hans bedste Elever arbeidede paa Udførelsen af Vædderskindet. Ved at see Kunstneren med Meiselen paa Heltens Pande, yttredes, at det maatte dog være ham et kjært Arbeide at fuldende en Statue, der har en saa mærkelig Betydning i hans Kunstnerliv. "Nei," svarede han, idet han lod Armen synke, "nu falder det lidt suurt! Dengang jeg gjorde denne Statue," vedblev han, "fandt jeg den god; — den er ogsaa god endnu; — men nu kan jeg dog gjøre noget Bedre 95)."

Omsider blev Iason fuldendt i Udførelsen fra Mesterens egen Haand og afsendtes i August 1828 til England. I taknemlig Erkjendelse af den Overbærenhed, der, ihenseende til Fuldførelsen af dette Arbejde, var viist ham af *Sir Thomas Hope*, sendte han ham ved denne Leilighed i Foræring Basreliefferne *A genio lumen*, *Anacreon* og *Amor* og Buserne af Fru *Hope* og hendes tre Døttre, Alt i Marmor.

Imedens Marmorblokken til Iason forberedes, maatte Kunstneren i Foraaret 1803 vige for de omflyvende Marmorstumper og bytte Værksted med sin Scarpelin. Her modellerede han nu et af sine berömteste Basrelieffer.

Han havde valgt, efter Iliadens I. v. 345-49, at fremstille

Achilles og Brisæis.

Tab. XVII.

(3 Fod 7" til 7 Fod 10")

Agamemnons Herolder, Taltybios og Eurubates, bleve sendte til Achilles's Telt for at affordre ham Slavinden Brisæis. Achilles, som maatte give efter